

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

BUDAY BARNÁ

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Gróf Zichy Géza.

Zongoraművész és zeneszerző.

A mult héten nagy lelkesedéssel ünnepeltük gróf Zichy Gézát abból az alkalomból, hogy 25 éve viseli a Nemzeti Zenede elnöki tisztét és ezen idő alatt tanítója, vezetője volt a magyar zenei életnek, utmutatója a zeneszerzőknek, aki a haza határain túl is elismerést szerzett.

A magyar zene tökéletesítése, fölvirágoztatása körül Zichy Géza gróf oly érdemeket szerzett, amelyek örök időkre biztosítják neki az igazi művészt megillető babért, soha el nem muló hirt és dicsőséget.

Elismert költő, elsőrangú zongoraművész és zeneszerző volt már Zichy Géza gróf akkor, mikor 1875-ben az ország első zenei iskolájának élére elnökül megválasztották.

A fiatal főur komoly művészi törekvései csodálattal töltötték el a közönséget, mint zongoraművész félkézzel úgy kezelte már akkor is a zongorát, hogy ország-világ bámulta a félkezű művész-főurat.

Mélyen megrendítő a gróf életének az a kora, mikor jobbkezét elvesztette s mikor megérlelődött lelkében az elhatározás, hogy egész életét a művészetnek szenteli. Fiatal, 14 éves

gyermek volt, mikor egy vadászatról hazatérőben fegyvere elsült s jobb karját szétroncsolta. A fiatal Zichy meg volt fosztva minden oly szórakozástól, melyhez két ép kar szükséges.

Ekkor érett meg benne az elhatározás, hogy visszaszerzi mindazt, amit a balvégzet tőle elragadott, pótolja balkézével azt, amit eddig a jobbkezével végzett; gyakorolni kezdte a balkezes írást, vívást, lövést és főképpen a zongorázást. A hetvenes években már elsőrangú művész volt s európai hangverseny-körútjában mindenfelé nagy sikereket aratott s művészetével körútjában félmillió koronát gyűjtött jótékony célra, mert mindig csak szegények, árvák, közhasznú és nemzeti egyesületek javára hangversenyezett.

Gróf Zichy Géza jó nevet szerzett a szépirodalomban is regényeivel, drámáival és zenekölteményeivel, sok dalával érdemelte ki azt, hogy egyik első irodalmi társaságunk, a Kisfaludy-

Társaság tagjául választotta. Művészi munkássága közepéből 1891-ben elszólította őt a magyar művészet érdeke: a király 1891-ben az Operaház és a Nemzeti Színház élére állította.

Gróf ZICHY GEZA.

Mint legmegbízhatóbb és legolcsóbb

magvak beszerzési forrása

ajánlható

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése

Budapesten, VI. ker., Andrásy-ut 23. szám.

Kenyér és politika.

Magyarországnak majd ötödfélszáz képviselője van. Ezeket a képviselőket azért választottuk meg, azért ruházták fel őket különleges jogokkal, azért látjuk el őket igen tisztességes 10,000 koronányi fizetéssel is, hogy dolgozzanak. Azt várjuk tőlük, hogy az élvezett erkölcsi és anyagi előnyöket arra a célra használják fel, hogy hiven képviseljék kerületük érdekeit, okos törvényhozási és kormányzati intézkedéseket sürgessenek.

Igen kevés képviselőnk van olyan, aki az elvállalt kötelességeknek hiven eleget tesz és kerületének érdekeit testtel-lélelkel védelmezi. Néhány képviselő dolgozik csak komolyan, de ezek nagyobb része sem a kerület érdekében. Oroszlánrésze képviselőinknek egyszerűen eljár az ülésekre, de tőlük ugyan nem tudja meg senkisé, hogy hátuk mögött a pusztuló gazdák, kisiparosok és az inséges munkások egész serege áll, akiknek az a legelső érdekük, hogy éljenek.

Itt van most is a nagy munkásnyomor. Ezer és ezer épkaru ember a napot lopja, fázik és koplal, mert munkához nem jut. A kormány rendelt egy kis inségmunkát a felvidékre, azt honatyáink nagy helyesléssel elfogadták, aztán mentek haza, megenni az ünnepi kalácsot és még a mai napig sem volt szerencsénk hozzájuk. Hát vajjon legalább egymás között beszélgetnek-e arról, hogy baj van az ország alsóbb rétegében? Mindjárt megmondjuk miről beszélgetnek.

Újévkor Széll Kálmánt felköszöntötte egy képviselő, egy német nyelvű ujság főembere, akinek a magyar néphez minél kevesebb köze van. Beszédjében néhány olyan célzást tett, amelyek sértették több derék politikus érzékenységét. Hát most hetek óta arról beszélgetnek, hogyan lehetne ezt a sérelmet jóvá tenni. Erről irnak az ujságok, e felől üléseznek. Nincs ennél manapság az országnak fontosabb ügye.

A gazda tönkre juthat, a munkás koplalhat, az mind eiviselhető. De képviselőink személyes érzékenységét ne bántsa senki sem, mert akkor vágnak, lönek, menydörgős szónoklatokat vágnak egymás fejéhez és felforgatják a parlamentet. Tizenkilencezer földbirtokot egy év alatt elárvereznek a gazda lába alul; százezer ember kivándorol, negyvenezernek nem akad munkája. Mindezeket az ügyeket rábizzák Darányira, ezekre senki sem kíváncsi. De mondják csak azt valamelyiknek, hogy te nem vagy hü 67-es katona: jaj a merénylőnek!

Kössék meg a kezét egy biztosító-társulatnak, vegyenek el a fővárosi malmoktól egy igaz-

ságtalan kedvezményt, amelyről a vidék alig tud: bezzeg támad hetekig tartó zene-bona. Mindjárt megtudjuk, hogy nagy vállalatoknak, malmoknak mily érzékenyen védelmezik az érdekeit. De a földmivelő nép milliója csak egymásnak panaszkodik, azok kedvéért ugyan senki a mellét ki nem feszíti. S hogy miért van ez így? — a felelet erre az, hogy képviselőink manap kerületüknek *csak politikai nézetit* igyekeznek képviselni, *nem pedig gazdasági érdekeit*.

Tisztelt pusztuló gazdák, iparosok és inséges munkások, vegyék tudomásul, hogy a politika dolgában jól állunk, legyenek tehát teljesen megnyugodva. Ha pedig a megnyugvás mellé még egy kis kenyert is akarnának, akkor válasszanak majd olyan képviselőket, akik gazdasági érdekeinket fogják képviselni és arról fognak beszélni, amiből mi, a nemzet zöme, élünk.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Hosszu pihenés után e hó 15-ikén ismét megkezdte a képviselőház a tanácskozásokat és rögtön hozzálátott az állami költségvetés tárgyalásához. Még hét miniszter tárczájával kell végezniök; ezuttal

a belügyminiszter költségvetése

került sorra. Ez alkalomból közigazgatásunk bajai felől ismét sokat beszéltek és a közigazgatás reformját sürgették, hanem hát ezzel a nehéz feladattal már csak az új országgyűlés fog foglalkozni, választások után.

A tanácskozást **Konkoly-Thege** Sándor nyitotta meg, aki a megyéjének, Hontvármegyének, közigazgatását és annak intézőit védelmezte bizonyos balvélemények ellenében, melyek a megye közigazgatásáról itt-ott elterjedtek. A tárgyilagos, tényeken alapuló védelemmel kétségkívül hasznos és hazafias szolgálatot tett a megyei közigazgatás jó hírnevének.

Utána **Szinay** Gyula mondott hosszabb, de mindvégig tárgyilagos és szakszerű beszédet. A közigazgatás egy más visszasságát és hibáját vázolta, a választói cenzus egyszerűsítését, a titkos és községenkinti szavazás meghonosítását, a választói fuvardíjakról intézkedő törvényszakasz eltörlését sürgette. Határozati javaslatot is nyújtott be, melyben a főispáni és miniszteri nyugdíjak eltörlését indítványozta.

Zichy János gróf annak előrebocsájtásával kezdte figyelemmel hallgatott beszédét, hogy szigorubban kell megítélni a belügyi tárcza dolgait annak következtében, hogy a belügyminiszter egyszersmind a többség pártvezére. Minő fontos alkotásokat képes a miniszterelnök ur felmutatni immár két esztendei működésének idejéből, alkotásokat, melyek a közigazgatás tisztítását célozzák? — kérdezte Zichy gróf. Ő maga meg is felelt rá. — Ugy tartja, hogy a közigazgatás nagyjában ma is ugyanaz, mint volt azelőtt.

— De hiszen egyetlen miniszter sem hallgatja a szónokunkat! — zsörtölődött Rakovszky.

— Talán lemondtak!... — reménykedett Kubik Béla a szélső baloldalon.

Széll Kálmán azonban már a következő pillanatban helyet foglalt piros székében és serényen

vetette papírra jegyzeteit, elmondandó beszédének anyagát.

Felhozta ezután Zichy gróf, hogy a kormányelnök ujesztendei beszédében elmondotta, hogy a közigazgatás nagy reformjával már csak a jövő országgyűlés fog foglalkozhatni. Zichy János szükségesnek tartaná, hogy még a választások előtt legalább körvonalaiiban ismerje meg az ország a tervezett reformot.

A belügyminiszter még nem válaszolt, mert a Ház rögtön ezután a Nemzeti Színház ügyének megbeszélésére tért át. A Nemzeti Színház kérdésével lapunk más helyén foglalkozunk.

A szegények bankja.

Egy magát megnevezni nem akaró emberbarát a szegényügy országos rendezését egy alapítandó »Szegény Bank« útján kívánja megoldani és erre nézve fölhívást boesájtott ki.

A különben nemes és szép, de a gyakorlatban kivihetetlen terv lényege az, hogy a szegények, ügyefogyottak, gyámoltalanok és segélyre szorulóknak segélyezésére alakult jótékonyági egyleteket és intézményeket akarja egy kalap alá venni és az azok által jótékonykezéltre kiosztott összegeket egységes kezeléssel útján rendeltetésük helyére juttatni.

A terv szerint a társadalomnak egy szánelomraméltó és egyúttal alkalmatlan osztálya: a koldus eltöröltetnék a föld színéről. Koldulni nem fogna senki, mert a szegények bankja gondoskodnék a gyámolra szorulóknak ellátásáról.

A javaslat igen egyszerű. A jelenlegi levelező lap intézmény minden újítás és új költségek nélkül legalkalmasabb eszköz lenne a kisebb adakozásokat a »Szegény Bank«-ba, juttatni, anélkül, hogy a bank nagyobb pénzkészletet tartana. Milliók filléreit lehetne összegyűjteni, ha mindenki, kinek legalább 4 fillérje van, e célra egy egyszerű levelező-lapot vesz és reá írja: »A Szegény-Banknak Budapesten«. Ha többet szán elküldésre vagy ha gyűjtésekből eredő nagyobb összegek küldendők be, annyi postai értékjegyet ragaszt a levelezőlapra, a mennyit az összeg kitesz, ha pedig gyűjtött összegekről nyugta kell, vagy bármi okból a beküldő neve is nyugtázandó, ezen nyugtázás történjék esekély illeték ellenében egyszerűen vevénnyel, úgy, mint az ajánlott levelek feladásánál. A posta kézbesítse ezen levelező-lapokat a »Szegény Bank« igazgatóságának, mely azokat összegyűjti, lajstromozza és a segélykiosztás idején beváltja, illetve utalvánnyal kifizetésre közvetlenül az országban odautalja, ahol a kiosztás vagy segély szüksége fenforog. Az állam ismerje el és vállalja el, hogy az oly levelező-lapokon foglalt értékjegyek összegét bemutatásra a »Szegény Banknak« kiadta, addig azonban kamatfizetés nélkül az állam pénztárában megtartja. Kiseb adományok összegei

fordítottassanak azonnali segélynyújtásra, 100 koronától kezdve gyümölcsöztesse az adományok mindaddig, míg erős szegényalappá kinöve, ennek kamataiból lehessen évenként szükséges segélyeket kifizetni. A »Szegény Bank« ügyeit vezessék a szegények ügyét oly melegen szíven viselő uralkodóház védnöksége alatt az ország és a társadalom legfőbbjei.

A gyakorlatban azonban szinte kivihetetlennek látszik ez a szép terv, mert ha még az állam törvényes intézkedések útján rászoritja is az összes jótékonyegyleteket és társulatokat egy országos szegénybankba való összeolvadásra, nem lehet elképzelni olyan törvényt, mely a nemes emberbaráti szíveket arra sarkalhatná, hogy lemondva a szívük sugalta jótékony eselekedetek tetszés szerinti gyakorlásáról; a szegénybankhoz küldjék filléreiket. Ha a szegénybank létesül is, a magánosok jótékonyága nem marad és nem is maradhat el, következésképp a jótékonyággal való visszaélések csirái sem fojthatók el.

Akinek az Isten annyit adott, hogy fölöslegéből juttathat a segélyre szorulóknak, juttassa azt szíve szándéka szerint. És itt az a két osztálya az emberbaráti szeretetet gyakorlóknak fönmarad a szegénybank létesülése daczára is. Aki titokban nyújtja a segélyt, az ezentul is fogja nyújtani, aki pedig a nyilvánosság előtt kíván érdemeket szerezni fölösleges fillérei odaadásával, az ezután is ezt az utat fogja választani.

Adja Isten, hogy a szép tervet megvalósulás stádiumába juttathassák a jótékonyág és emberbaráti szeretet apostolai!

Az új Nemzeti Színház.

Nagy a nyomor, nagy a szegénység a munkanélkül, tétlenül ülő nép között a fővárosban és a kormány mégis egy idegen, egy bécsi építési vállalkozó cégnek akarta adni az új Nemzeti Színház fölépítését. Okul azt hozzák fel, hogy az új színház a régi helyén épül és a helyszűke miatt igen gyakorolt építőknak kell adni, akik egy a kényelemre, valamint a tűzbiztonságra való tekintettel a szűk viszonyokhoz képest megfeleljenek a feladatnak.

A magyar építésszek egyesülete nagyszámu küldöttséggel járt a miniszterelnöknél, mert őket sértette ez a kijelentés. Miért ne tudnának a magyar mérnökök és építésszek egy építeni, mint az osztrák? A kormányelnök, úgy a művészekből álló küldöttség előtt, valamint az országgházban történt kérdőrevonásra (interpelláció) válaszolt. A válasz értelmében, a bécsi cég nincs megbizva még az építéssel, csak a tervek elkészítésére kapott utasítást. Azt azonban nem ígérték

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZ-GYÁR

Fuchs és Schlichter

BUDAPEST,

VI., Angyalföld, Jász-utca 7.

Csakis a hazai ipart pártoljuk. — Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és szövetkezetek berendezése.

➔ Árjegyzékek, költségvetések, tervek INGYEN és BÉRMENTVE. ➔

meg az osztrák építőknél, hogy az építéssel is ők lesznek megbizva.

Gróf Keglevich István a Nemzeti Színház intendánsa úgy nyilatkozott, hogy ő részéről csak a bécsi építő céget tartja képesnek az új Nemzeti Színház fölépítésére a helyzeti viszonyok miatt, mivel a régi színház telkén építendő új színháznak kivételére csak olyan gyakorolt építésszek képesek, mint a bécsi cég.

Most tehát igen érdekes bonyodalom lesz belőle, mivel az intendáns és a kormányelnök nem egyeznek meg kijelentéseikben. A miniszterelnöknek mégis több igaza van, mert hát jó, a bécsi cég esinálja meg a tervet, mint gyakorolt színházépítő és azt vegyék meg, hanem az építési munkálatokat bizzák magyar építésszekre. A magyar nemzet első színházát, a Nemzeti Színházat magyar vállalkozó építse, magyar munkás rakja össze, nemcsak azért, mivel szegény volna osztrákok által épített házban hirdetni a magyar művészetet, a magyar nyelv szépségét, de azért is, mert a dolog nélkül éhező magyar munkások kapnak onnan kenyeret, megélhetést! Ne hizlaljuk az idegent, mikor a mi munkásainknak nincs mit enniök.

A munkáspénztár.

A Darányi miniszter által most létesített gazdasági munkás- és eselédsegélypénztárt nagy szeretettel fogadta kis- és nagyember kivétel nélkül. Nagyuraink között nemes verseny indult meg abból a célból, hogy mielőbb felvirágoztassák ezt az üdvös intézményt; így legujabban gróf *Desseffy* Aurél, a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének elnöke 1000 korona alapítvánnyal lépett be a munkáspénztár alapító tagjai sorába.

A segítőpénztár felállítása arra buzdította a népnek egy egyszerű fiát, hogy szép buzdító versben mondjon köszönetet a kormánynak ezért az intézkedéseért. *Kemény* Gábor a költő neve, aki szegény napszámos ember fia, de azért sok tollforgató ember tanulhatna nyelvezetének magyaros tisztaságából. Elmondja mindenekelőtt, hogy kicsoda, micsoda ő:

Nem vagyok én gazdag, még csak jómódu sem,
Száz koronám együtt nem volt még soha sem;
Szegény napszámosnak vagyok én gyermeke,
Volt is a kezemben kasza, kapa, eke.

Köztetek születtem, ott is nevelkedtem,
Mezei munkával a dolgot elkezdtem;
Sorsotok ösmerem töviről-hegyire,
Nem kell, hogy elmenjek, megtudni messzire.

Arató, napszámos, béres s bármi vagytok,
Kik e szép hazában akármerre laktok;
Becsüllek titeket mindig, a míg élek,
Hozzátok e szerint őszintén beszélek.

Majd eseteli a munkásnép nehéz helyzetét:

Ugy-e, jóbarátim, eddig biz az ugy volt,
Mig dolgozhattatok, ennetek is csak volt?
De hogyha betegség vagy bármi baleset
Történt meg veletek, az már volt nagy eset.

Segítség nem volt található sehol. De ezentul ez másképp lesz.

Gazdasági munkás- s eselédsegélypénztár
Ajtót elöttetek, ha baj van, bé nem zár,
Mert ha baleset ér, vagy betegek vagytok,
Segítséget innen bizonyosan kaptok.

Fel tehát, barátim! éljete a jóval,
Iratkozzatok be ide, bármi móddal;
Ugyis tiértetek van ez felállítva,
Tudta a kormány jól, mit vártok áhitva.

Versének csattanós vége ez:

Azért, jóbarátim, jertek, hát most felém,
S álljatok csoportba mindannyian elém
És a kiből vagyon hála egy parányi,
Kialtsa az velem: Élj soká, *Darányi!*

Büszkék vagyunk rá, hogy népünk fia ilyen verset irt s hogy Isten adta eszével olyan helyesen felírta ennek az új intézménynek emberbaráti céljait. Az értelmi képesség szép adományával áldotta meg a Teremtő ezt a magyar népet; csak aztán az eszünket jól felhasználni tudnánk!

Az utazás csodája.

Valóságos csodaszámba megy az a tervezet, amelyet Vilmos német császár egyik miniszteri tanácsosával dolgoztatott ki. Az a német miniszteri tanácsos igen nagy tehetségű vasuti mérnök és ebből azt kell következtetnünk, hogy érti a mesterességét, tehát amit kifundáltak, azt meg is csinálják. Az új utazó alkalmatosság nem egyéb lenne, mint egy villamos erőre berendezett koesi, mely óránként 250, mondva kettőszázötven kilométer sebességgel haladna.

Hogy milyen mesés dolog ez, megértjük akkor, ha tudjuk, hogy a most közlekedő gyorsvonataink csak hatvan kilométert haladnak óránként és a keleti expresszvonat sem teszen többet 80 kilométernél egy óra alatt. Milyen csodás lesz az, ha mondjuk: András bátyánk Szegedről fel akar jönni Budapestre. Felölti a gubáját s délelőtt nyolcz órakor azt mondja az anyjuknak.

— Feleség én a fővárosba utazom, add már a reggelit.

— Már hogy menne kigyelmed, hiszen délután beállítják a cséplőgépet.

— Csak két órai dolgom van, hát ebédre itthon leszek.

És ne tessék csodálkozni, mert András bátyánk Szegedről feljön Pestre, elvégzi a dolgát két óra alatt és ebédre haza érkezik Szegedébe, hogy a cséplőgépet beállítsák a munkába délután. Ez lesz az utazás csodája.

Azt kérdezhetik, hogy hát milyen is lehet az a sebesen futó vasut, melybe a menykövet, vagyis a villanyt fogják be paripa helyett? Az bizony nem is olyan különös, hogy meg ne értené, aki már vasutat látott. Váassinre tervezték, de a nagy sebesség

miatt, hogy ki ne ugorjék, hát alól is, felül is hatalmas sinek lesznek és úgy fut azok között. Az alakja sem olyan lesz mint a mostani vasuti kocsiknak, hanem olyan, mint egy óriási szivarnak, mert ha hegyes vége van, akkor nem ütközik belé a levegőbe. Kerekeit villamos erő forgatja és csak egy-egy kocsit szállad minden félórán.

No, de ha elkészül is ez a vasut, azon barmot, buzát, disznót és teherárakat nem is szállítanak, csupán embereket. A német császár, amit a fejébe vett azt mindig megcsinálta, hát ezt is megcsinálja és ha jó lesz, akkor nálunk is csinálják, mert hiszen egyéb nem áll az útjába, csak hogy sok, igen sok pénz kell rája.

Az utazásnak ezzel a csodájával igen furcsa számításba esünk, mert akkor Kolozsvár kétóránnyira, Szeged $\frac{3}{4}$ óránnyira, Bécs $\frac{1}{2}$ óránnyira esik Budapesttől. Es mindezt igen könnyen megérhetjük, ha lesz sok pénzünk vasutépítésre.

Uj ipari szövetkezeteink. Az Országos Központi Hitelszövetkezet eddig alapított 44 ipari szövetkezetet. Az iparos-szövetkezetek összes üzletrészeinek értéke 700.000 korona, erre nekik a központ 1.000.000 korona erejéig nyújtott hitelt, a kereskedelemügyi minisztérium pedig 300.000 korona állami segítségben részesítette őket. Az iparos-szövetkezetek egy része kizárólag hitelszövetkezet, azután vannak szakcsoporthoz tartozókkal és végül szakcsoporthoz tartozókkal kapcsolatos hitelszövetkezetek. Míg a szakcsoporthoz tartozókban és a szakcsoporthoz tartozókban a kisipari munka van szervezve, a hitelszövetkezetek a kisiparosok hitelgényeit iparkodnak kielégíteni. Az Országos Központi Hitelszövetkezet rendszerében új intézkedés az, hogy a hitelszövetkezetek kebelében különféle alkalmi egyesülések alakulhatnak munkavállalatokra és szállítókra. Ezeket a központ nemcsak anyagilag, hanem erkölcsileg is támogatja. Legnevezetesebb újítás az, hogy a központ a hitelszövetkezetek kebelében az egyes iparágak részére külön szakcsoporthoz tartozókat létesít, még pedig úgy a nyersanyagbeszerzésre, mint a közös termelésre és elárúsításra is, sőt egy-egy hitelszövetkezetben több ipari szakma iparosai is alakíthatnak például nyersanyagbeszerző csoportokat. A központ a szakcsoporthoz tartozókat és szakcsoporthoz tartozókat részére nemcsak a nyersanyagbeszerzést, hanem a katonai

és közhatósági szükségletek szállítását is központi-
lag fogja vezetni, sőt tervbe van véve a központi értékesítés is. Habár általános nálunk az a nézet, hogy a kisiparos nem alkalmas elem a szövetkezeti téren, annyi mégis megállapítható, hogy az eddigi szövetkezetek nagyrésze nemcsak jó és kifogástalan, hanem vannak köztük mintaszerűen vezetettek is.

KÜLFÖLD.

Ausztria. A múlt héten folytak le a választások Ausztriában, melynek eredményéről az alábbiakban számolunk be. Németet választottak 173 kerületben, szlávot 152 kerületben. Ezekon kívül olasz: 18, oláh: 6, szociálista: 10. A még hátralevő kerületek körülbelül így fognak megoszlan: 23 szláv, 20 lengyel és 20 német. Tehát nincs kilátás arra, hogy a németek többségbe kerülhessenek.

Angol-bur háboru. A délafrikai hárcsateren nagyobb változások nem történtek egy hét alatt, leg-
alább a távirati jelentések erről nem adnak hirt. Pretoriától, Transzvál elfoglalt fővárosától délre a harmadik állomást megtámadta Bayer bur parancsnok. A vasutat felrobbantották, összerombolták és azután visszavonultak, mert az angolokhoz segédcsapatok érkeztek. A múlt héten csak kis csetepaték voltak. És Fokföldön sem változott komolyabbra a helyzet. A burok gyorsan előrenyomultak az angol területekre. Ami rombolni való volt, azt elvégezték, főleg a vasutakat pusztították el, mert ezáltal igen megnehezítik az ellenség helyzetét, mivel az angoloknál nagy a lóhiány és csak vasuton tudnának gyorsan utazni. Fokvárost az angolok serényen erősítik és készülnek a burok támadása ellen.

Angliában megérkezett Roberts lord, a volt délafrikai angol fővezér, hanem több küldöttség előtt kijelentette, hogy nem tartja alkalmasnak az időt, hogy neki most adják át több város diszpolgári oklevelét és győzelmi diszkardot, mikor a délafrikai hárcsateren olyan rosszul állanak és olyan rossz körülmények között áll az angol ügy. Ez a kijelentés és az ünnepségek elhalasztása legjobban mutatja az angolok helyzetét és a háboru állását Délafrikában.

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán az O. M. G. E. titkárjai szerkesztésében a

Köztelek Zsebnaptár 1901-re.

A „KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR“ ezen **hetedik évfolyama** régi köntösében, javított és tetemesen bővített tartalommal bír. A „Köztelek Zsebnaptár“ minden más zsebnaptárt nélkülözhetővé tesz. A „Köztelek Zsebnaptár“ ára a „Független Ujság“ előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt **3 kor. 50 fill.** Megrendelhető a „Független Ujság“ kiadóhivatalában, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Mit akarhat ez az asszony?

József gazda most jött haza a vásárból. Jó árban adta el az ökröket és az asszony hizelegve czirogatja.

József gazda: Édesem, én a pénzt mind haza hoztam, de igazán veszek neked valamit. Hát veszek egy selyemkendőt.

Asszony: Nem kell!

József gazda: Veszek egy új viganót.

Asszony: Az sem kell!!

József gazda: Veszek egy ujdont új ropogóstalpu csizmát.

Asszony: Még az sem kell!!!

József gazda: Hát ugyan mond meg már, hogy mi kell?!

Asszony: (Édeskedve czirogatja az urát.) Elegendem a selyemkendőt. Nem kell az új viganó, sem a ropogós új csizma, csak rendeld meg nekem a

»Független Ujság«-ot

A »Független Ujság« minden előfizetőjének

teljesen ingyen

küldi meg a »Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyv«-et, melyben hatvanöt szép cikkben van leírva a sok hasznos tudnivaló a *szövetkezeti* és a *gazdasági* életből és egyszersmint egy jó naptár is van benne. Ez neked való, Józsi! De nekem leginkább az a szép regény tetszik, amely most indult meg január elsején. Aztán tudod-e, hogy tavaly is egy szép regényt nyertem a talányok megfejtésével, ami megért testvérek között 4 koronát, hát a lap nekünk csak két koronába került.

József gazda: Hát legyen meg a kedved, asszony. Add ide azt az utalványlapot. De ne hidd, hogy csak a regényért rendelem meg, hanem azért, mert földmives embernek soha jobb lapot nem csináltak a »Független Ujság«-nál.

A »Független Ujság« előfizetési ára:

Egy évre 6 korona, félévre 3 korona.

Mutatványszámot ingyen küld a »Független Ujság« kiadóhivatala, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Eltörte a nagy üveget. Valami ügyes-bajos dolga hozta a fővárosba Suta Nagy Imre gazdát a Nyír vidékéről. A sok ezifra dolog, a mindenféle látni való egészen elbódította a jámbor gazdát és sehogy sem tudott betelni a kirakatok nézegetésével. Még amint kifelé tartott az állomásra, meg-megállt a kirakatok előtt s nyelte a szemével a sok ezifraságot. Addig-addig nézte, míg egyszer megcsuszott a sikos aszfalton s nekivágódott a nagy üvegtáblának. Darabokra tört a hatalmas kirakat üvege, de Suta Nagy Imrének az ijedségen kívül nem esett más baja s már nagy sopánkodva indulni is akart, amikor mellete termett a rendőr.

— Gyerünk csak befelé.

— Jaj kérem, nekem a vasutra kell mennem, védekezett Suta Nagy Imre, hanem azért mégis csak bekerült a kapitányságra s ott töltötte az éjszakát. Aztán beidéztek a boltost meg a házmestert, hogy letárgyalják a gazdauram dolgát.

— Kíván kártérítést? tudakolta a kapitány a kereskedőtől.

— En nem, de majd a biztosító-társaság követelni fogja.

— Mennyit ér az az üveg?

— Háromszáz forintra volt bebiztosítva.

— De a járda nem volt behintve kóporral, pedig ez kötelességük.

— Igen, a házmester kötelessége.

— Hát miért nem hintette be a gyalogutat? fordult a kapitány a házmesterhez, a ki persze a háziurra igyekezett háritani a dolgot, mert nem ad rá költséget.

— Akkor meg fogjuk idézni a háztulajdonost, hirdette ki a kapitány a határozatot. Maguk elmehetnek.

— Megkövetem, egy kérésem volna, fordult oda Suta Nagy Imre a kapitányhoz.

— Ne tessék hozzánk megírni, hogy ilyen gyalázat esett meg rajtam, hogy eltörtem a nagy üveget, könyörgött az atyafi a kapitánynak s még kint-ről is visszaszólt.

— Családom van otthon, restelnék, hogy így gyalázatoskodtam Pesten a kapitány urral.

MI UJSÁG?

Azon t. előfizetőinket, akiknek előfizetése 1900. évi december hó végén lejárt és akik előfizetésüket még ezideig meg nem újították, felkérjük, hogy a december hó 15-én küldött postautalvány felhasználásával előfizetésüket beküldeni sziveskedjenek, annál is inkább, mert ezek a t. előfizetők az előfizetésük megújításáig már több számot nem kapnak.

A király Budapesten. A király egész udvartartásával február közepén Budapestre jön és hosszabb időt tölt itt. Az udvar itt időzése idején több udvari

ebéd és február 19-én, farsang utolsó napján udvari bál lesz a budai várban. A budai királyi várpalotában már közelebb megkezdik az előkészületeket az udvar fogadására.

A király és minisztere. A betegen fekvő báró Fejérváry honvédelmi miniszter kijelentette a környezete előtt, hogy mihelyt enyhébb idő következik be, Berlinbe fog utazni egy híres orvostanárhoz baja gyógyítása végett. A miniszter szavai eljutottak a király füléhez s a Felső megbízásából a főhadsegéd azonnal levelet irt a berlini tanárhoz Sonnenbergnek s megkérte, hogy ha viszonyai engedik, utazzék Budapestre a beteg megvizsgálása végett. Így gondskodik a magyarok királya az ő miniszteréről.

A Kossuth sirboltja. A főváros tanácsa meguntta azt a botrányos késlekedést, amit eddig a Kossuth sirboltja fölépítése körül tanusítottak egyes körök. A város tudvalevőleg fölkért egyes művészeti csoportokat, hogy a sirbolt épületének alakjára nézve mondjanak véleményt. Sok felszólítás után a művészecsoportok meg is tették a javaslatokat, csupán a képzőművészeti tanács volt az, amely mindez ideig nem akar nyilatkozni s közömbösségével hátráltatja a nemzet adakozásából föllálandó emléket. A főváros tanácsa megunván eme érthetetlen magatartást, átiratban megkereste most a képzőművészeti tanácsot, hogy ha 14 nap alatt nem közli a várossal a javaslatát, azután nem reflektálnak arra s a nélkül kezdi meg a sirbolt építési munkáit.

Agyonlőtt cigányprimás. Görbéden minap Illés György gör. kel. esperesnél ebéd után cigány mellett mulattak. Egyszerre valaki az ablakon belőtt s Erdei Guszti cigányprimás halva rogyott össze. Az eddigi vizsgálat szerint valami haragosa az esperest akarta lelőni. A tettest még nem ismerik.

Pozsony város a munkásokért. Pozsony város törvényhatósági bizottsága 420 ezer koronát szavazott meg tiz egyszerű kétemeletes ház építésére, melyeket munkás-lakásoknak fognak kiadni. Ez az első dicséretreméltó lépés abban a kezdeményezésben, mely a városokban lakó szegény néposztály lakásvizonyának javítását célozza.

A sah kincsei. Megirták a lapok, hogy a persa sahnak Európában vásárolt kincseit külön hajón szállították távol világrészek felé. A hajó utközben elsüllyedt és az európai kincsek egytől-egyig a tengerbe veszttek. Egy angol lap most különös felvilágosítást ad a hajótörés történetéről. A persa papság és persa főurak rossz szemmel nézték, hogy Muzaffer ed Din sah annyira hajlik az európai művelődés felé, sőt most már a persa szokásoknak, életmódnak és erkölcsöknek homlokegyenest ellentmondó tárgyakat és berendezéseket hoz Persiába. Ezeknek a műve volt, hogy a hajót ügyesen zátonyra vitték és az európai szállitmányt megsemmisítették. A sahnak igen fájt, hogy kedves játékszereit egy csapással elvesztette s az általa megindított vizsgálatból derült

ki a nagy összeesküvés. A honi erkölcsök tulbuzgó őreivel szintén egészen honi, persa módon fognak elbánni.

Zalka János püspök meghalt. A győri püspökség mély gyászt öltött a héten. Meghalt Zalka János püspök. A történelem a királyokat valami tulajdonságáról nevezi el és ha úgy neveznék el a püspököket is, akkor Zalka püspök a: *jószivű* nevet kapná. Szegénysorsu szülők gyermeke volt, szorgalmával vitte fel a püspöki biboros süvegig, de nem feledkezett meg később a szegénysorsuakról, mert tapasztalásból ismerte a szegény tanulók életét. — Arczképét és élettörténetét lapunk legközelebbi számában hozzuk.

Az angol-bur háboru örültje. Különös elmebeteg szállított be a székes-fehérvári rendőrség a kórházba. Farkas Imrének mondja magát a szerencsétlen s azt beszéli, hogy a bur hadseregben mint ezredes szolgál s egyenesen Transzválból jött repülőgéppel Fiuméig. Onnan gyalog érkezett Fehérvárra s most Budapestre tart, hogy egy sorsjegyen nyert millióit ott felvegye s a pénzért százezer embert toborozzon össze és 10,000 lovat vásároljon a bur hadsereg részére. Mindezt a repülőgépen akarja Dél-Afrikába szállítani. Elmondja továbbá, hogy folyton négy angol kém üldözi, a kik megöléssel fenyegetik, de mindig kisiklik a kémek kezei közül. A városi főorvos megvizsgálta és elmebetegnek jelentette ki. Illetőségi helyét még nem tudták megállapítani.

Farkasok garázdálkodása. Máramarosmegye alsó részén, különösen a tiszavölgyi járásban, rendkívüli módon elszaporodtak a farkasok, úgy annyira, hogy a környékbeli lakosok még a nappali órákban sem mernek a falun kívül járni. Minap a Kis-Lonka község fölött elterülő erdőben két embert a farkasok széttéptek. Raskó Mihály és Papp Simon kis-lonkai lakosok e hó 15-én reggel egy magukkal vont szánkával kimentek az erdőbe tűzrevalót szedni. Munkájukat már majdnem befejezték, mert a szánkót már megrakták, a mikor az erdőből egy farkas rohant elő, mely a két embert megtámadta és darabokra tépte széjjel. A két embert még délre várták haza, de mivel azok még délután sem tértek vissza, keresésükre indultak s az erdőben meg is találták a szánkót teljesen megrakva, körülötte pedig egy nagy vértócsát. széttéptett ruhadarabokat és néhány darab lerágott testrészt.

Magyar ünnepély Bécsben. A deczember 9-én tartott Vörösmarty-ünnepélynek január 13-án volt a folytatása. Ekkor rendezett ugyanis a »Bécsi magyar iparoskör« a szobor alapja javára előadásokkal és tánczvigalommal kapcsolatos nagyszabásu ünnepélyt, melynek sikere minden várakozást fölülmúlt. A kör helyiségei zsufolásig megteltek közönséggel. A bécsi magyaroktól hazafiság dolgában sokat tanulhatnának némely magyar társaskörök.

Száznegy éves ember halála. Zentán három századot élt át Gittinger József kádármester, a ki a napokban halt meg száznegy éves korában. Mathuzsálemi kora daczára mindvégig megtartotta testi, lelki frissességét s mesterségét is csak két évvel ez előtt hagyta abba.

Herczeg és polgárleány. Batthyány Strattmann

Ödön herczeg egy bécsi polgárnak a leányát veszi legközelebb feleségül, a gyönyörű szép Holczmann Amáliát. A herczeg körmendi kastélyában már készülnek az új pár fogadására.

Adó a macskára.

A párisi vén kisaszszonyok között nagy a rémület. A község-tanács ugyanis elhatározta, hogy a jövő évre nemcsak a kutyákat, hanem a macskákat, jobban mondva azok gazdáit is megfogja adóztatni. No, még mi nem vagyunk ennyire, de ha így halad az adóprés, nemsokára azt is megérjük, hogy az eresz alatt fészkelő fecskékéért s a háztetőn kelepelő golyáért is adót kell majd fizetnie a magyar gazdának.

Írástudatlan képviselő. A bécsi birodalmi gyűlésnek lesz egy írástudatlan földmives képviselője is, egy Fijak nevű ember, a kit Vadoviceban, Galicziában választottak meg.

A keszthelyi Festetich-szobor. A keszthelyi Georgikon 100 éves fennállásának ünnepén ez előtt három évvel Darányi miniszter indítványozta, hogy az első mezőgazdasági iskola megteremtőjének, Festetich György grófnak Keszthelyen szobrot emeljenek. Azóta a gyűjtés szépen haladt, eddig 14 ezer korona gyűlt egybe. A szoborbizottság felhívja most az ország gazdaközönségét, hogy a nagy gazda emléksobrára adakozzon.

Pálmai Ilka Budapesten.

— Képünkhöz. —

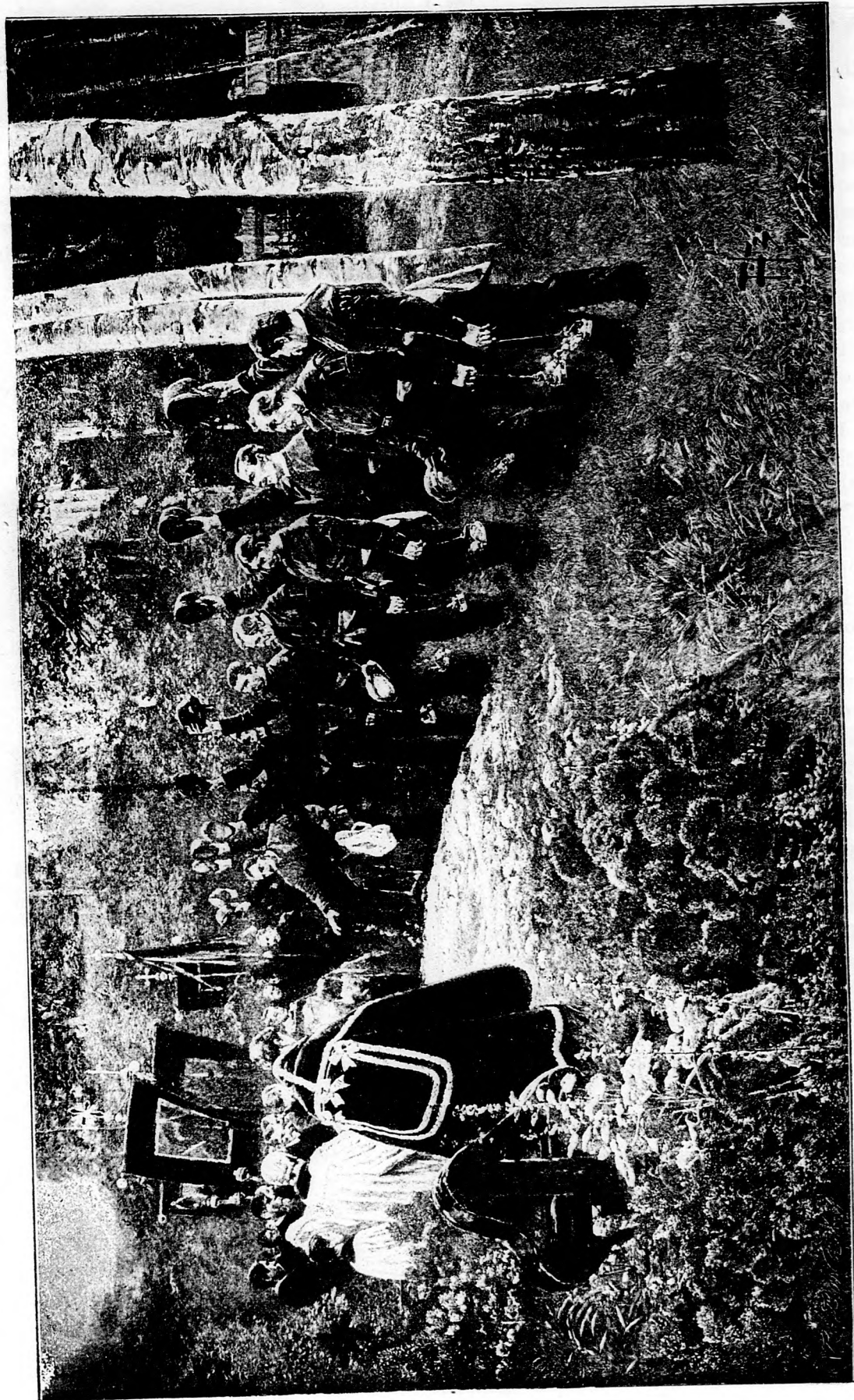
Mégis csak édes az otthon, kedves a magyar haza mindazoknak, akik itt születtek. Pedig úgy mondják, hogy: *művész hazája széles e világ!* de azt is utána kell tenni, hogy mindenütt jó, de legjobb otthon. Pálmai Ilka a magyar közönség kedvence volt huzamos időközön. Az ő csengő édes hangja, kedves magyar dala meghódította a magyar nemzet szívét, aztán mégis elment külföldre, de becsületet szerzett a magyar névnek, érdemet a magyar művészetnek. Ünnepelet színésznője lett a világnak és mindazt a fényt, pompát, amit csak képzelhetett, elérte.

Férjhez ment Kinszky grófhhoz és mégsem használja a grófi nevet a színlepon. Nem, mert a Pálmai Ilka sokkal ismertebb a világon mint a Kinszky grófné. Az ő nevéhez egy művésznő életének fényes pályája fűződik. Olyan régen elhagyta a magyar földet az elvándorolt énekesnő, hogy szinte azt hittük, elfelejtett. Nem is gondol Magyarországra. Hanem szíve időnkint mégis-mégis vissza vonja szülőhőnébe. Mult héten ismét eljött Budapestre, hogy színről-színre lássa az ő kedves közönségét a magyar székesfővárosban, hogy a közönség is sokat tapsolhasson a régi kedvencének. Vendégszereplését megkellett hogy nyujtsa, mert úgy kívánta a közönség.

P Á L M A I I L K A .

A Népszínházban, hol több este vendégszerepelt a mult héten, igen szépen ünnepeleték a vendéget. Ezen ünneplés alkalmából mutatjuk be olvasóinknak az arcképét is. Hogy lássa az egyszerű nép, hogy nemesak a munkanélkül kívándorolt magyarnak vágyik vissza a szíve, hanem annak a híres művésznőnek is, aki gazdag grófné lett a távolban, de azért olyan édes neki a magyar szó, hogy vendégszereplését megtoldja egy-két nappal, csak hogy tovább lehessen édes hazájában, Magyarországon.

A BANYÁSZ TEMETÉSE.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Az őszi vetések tavaszi fogasolása.

Hogy az őszi vetésekre, azoknak tavasszal való megfogasolása milyen üdvös, főleg száraz esztendőben; tapasztalt gazdától lehet hallani azt, hogy a fogasolás egyetértelmű az öntözéssel.

A tavaszi fogasolással megporhanyítjuk a tél folyamán összetömődött kemény felső réteget, mely hajcsövességénél fogva a talaj nedvességének jó vezetője. A fogasolt apró rögöcskék — morzsák — köpenyszerűleg borítják be a talaj felszínét és mert egymással nincsenek szoros összefüggésben, a talaj nedvességét a felszínre vezetni nem képesek. A föld nedvességét tehát a fogasolás megtakarítván; igaz az az állítás, hogy a fogással öntözünk.

E mellett a fogasolás a talaj felületét szellőzi is, ami szintén nem kiesinylendő dolog, ha felemlítjük, hogy a jól szellőztetett porhanyó föld tovább tartja meg a növényéletre szükséges tápláló anyagait.

A gyökérszet némi megsértése nem árt a növénynek, sőt ismert dolog, hogy a megkarezolt törzs és gyökerek helyén új gyökszálacsákak fakadnak s ezzel mintegy megerősítik a növény állását a földön.

Végül számos gaznövény magja tavasszal kel ki és gyökérszetük ilyenkor kevésbé ellentálló, mint a vetése, tehát a legnagyobb részük jó éles fogas által elpusztíttatik.

Ebből láthatjuk, hogy kötött és félig kötött talajon a tavaszi fogasolás igen üdvös.

Kérdés most már csak az, hogy mikor és milyen eszközzel végezzük azt?

A tavaszi fogasolás idejére nézve nagyon nehéz pontos meghatározást adni. Inkább azt mondhatjuk meg, mikor ne fogasoljunk.

Semmi esetre se fogasoljunk addig, míg a talaj nyirkos. Ezt biztosan látjuk abból, hogy a föld rátapad a boronafogakra. Az ilyen fogasolás árt.

A megszikadt talajon jobb addig teljesíteni a fogasolást, míg a tél által megporhanyított felület kemény, kérges nem lesz. De viszont óvakodjunk a tulságos korai fogasolástól, mert ez esetben a vetés szenved a bekövetkező erős fagyoktól. Igen későn se fogasoljunk; semmi esetre se akkor, mikor a gazona már szárba megy.

Ne fogasoljunk harmattal vagy eső után, mikor a fogas a növényt összekeni sárral.

A fogasolásra bármely könnyű, sekélyen járó, középéles hegyű boronát használhatunk. A tompa borona nem jó, mert részben nem műveli apróra a felületet, az erős buzavetést pedig szaggatja. Viszont a tulságos hegyes és éles borona sem jó, mert az mindent összetép, ami az utjába kerül.

Emdeni lud.

Az emdeni lud magas, vállas, erőstetű, nyaka hosszú, csőre narancssárga, dus tollazata hófehér. Pelyhe igen finom, vetekedik a hattyu pehelyével. A kinőtt 2 éves emdeni gunár 7—10 kilót nyom. Csak a 2 éves gunár jó tenyésztésre s 10 évig is használható. Ennek a fajtának az a jó tulajdonsága, hogy jól költ és gyorsan fejlődik; 10—12 hét alatt ki van nőve és szép fehér tollával, délezeleg tartásával igen szemrevaló állat, melyről még az a mese is keletkezett, hogy a hattyutól származik. Tömött, szép és finom tolla, nagy teste miatt érdemes emdeni lud tojókat is beszerezni s azokat is tenyészteni, de a mi közönséges falusi ludaink keresztezésével emdeni gunarakkal még szebb eredményt érhetünk el.

Az istállók hőmérséklete.

Minél hidegebb a levegő, annál gyorsabb az égés az állati testben, hogy ezáltal a létfenntartáshoz

Emdeni lud.

szükséges hőfok előállíttassék. Az égés — vagyis az állati szervezet összműködése — tápanyagvesztéssel jár, mit folytonos takarmányozással kell pótolnunk. Természetes ennél fogva, hogy az égés csökkentése érdekünkben áll, mit az által érünk el, ha istállónknak a kellő hőfokot megadjuk.

Kísérletek szerint 16° C. ama hőpont, melynél legcsekélyebb a tápanyagok égése, e temperatura mellett azonban az állat fölötté lusta lesz, szervezete elpettyhül, minél fogva csakis hizómarhák istállója legyen ily meleg. Lovaknál, szarvasmarháknál, malacoknál legcélszerűbb 14° C., igás állatoknál, hizósertéseknél 12° C. Kellő almozással és célszerű szellőzéssel nyugalmas fekhelyről, üde levegőről különösen télen kell gondoskodnunk, midőn állataink ugyszólván hónapokig istállóba vannak szorulva. Jó alom nélkül piszkosak lesznek marháink, a piszkos marha pedig ezer bajnak van kitéve. Fölösleges említenünk, hogy a napi kefélés télen sem szünetel-

het. A szellőzés hiánya, különösen a hidlás szerkezetű istállóknak nagyfokú könnyelműség. Ily helyt főlgyülnek a mérges hűgy-gázok, melyek különösen a szemre vannak rossz hatással. Innen van, hogy olyan tulajdonosok lovai, a kiknek az istállójukban hidlás van, oly nagy számban vakulnak meg.

Kísérletek bizonyítják, hogy az istálló hőmérsékletének emelkedése és esökkenése mily nagy befolyással van különösen a tehenek tejelésére. Ezek szerint egy tehen, a mely 12°-nál 21 liter tejet adott naponta, 9°-nál 18 litert, 7°-nál 14-et, 4°-nál pedig már csak 12 litert adott. Az következik tehát ebből, hogy 12°-nál hidegebb ne legyen a tehenistálló. De viszont helytelen az is, ha a szellőztetés mellőzésével az istálló hőmérsékletét magasra szállni engedjük. Itt nemcsak a tulságos bűz, mérges gázok, de a nagy hőfok is hátrányos lesz.

Hogy az istálló bűzét esökkenessük, erre a padozatot, különösen a hova a trágya és ganajlé esik, gipszszel vagy pedig, főleg tél idején, tőzeggel lesz jó behintennünk.

Ha ezen első feladatunkat elvégeztük, ugy figyel-münk arra terjedjen, hogy az állatok által kilélegzett szénsav távolittassék el s helyét oxygéndus, friss levegő foglalja el. Erre szolgál a czélszerű szellőztetés, mi azonban ne legyen gyorsan lehűtő, hanem lassu és folytonos, mely nem árad direkt az állatokra.

Vegyések.

A napraforgó és tökmag, mint baromfiétel. A napraforgó, vagy mint sok helyütt nevezik, tányér-rosza magjából olajat törnek közönségesen. Olaja izletes s festékkeverék, főképen szinezésnél használható. A napraforgó magvait mellléktakarmány gyanánt télen jól felhasználhatja a tenyésztő a baromfiak élelmezésénél. A tyuk és fáczán különösen kedvelik a napraforgómagot s sok tenyésztő állítja, hogy a baromfi tollazata fényesebb lesz, ha egyszer-más-kor napraforgómagot kap eleségül, mert általában az olajos magvaktól a toll szinezete fényesebbé lesz. De azonkívül, hogy a napraforgómag előállítására gazdának nem sok költségébe és fáradságába kerül, mert a kukoriceza közt, barázdavégen, trágyadomb körül s más egyébként a gazdaságra nézve nem értékesíthető helyeken megterem és jól is diszlik, a magnak olajtartalma nagyban elősegíti a baromfiak hizását és a tojásképzést. Természetes, hogy pusztán napraforgóval táplálnunk a tyukokat nem szabad, mert az állatok a folytonos egyféle eledelt meg-unják s a mi még nagyobb hiba lenne, a folytonos napraforgómag etetése következtében a tyukok tulságosan elkövérednek és nem tojnak. S miután rendszerint zuzott állapotban adják a tenyésztők a baromfi elé a napraforgómagot, leghelyesebb azt kukoriceza vagy árpadarával keverni. Ugyanily jó téli takarmányul szolgál a tökmag is, mely szintén olajtartalmánál fogva, főképen a téli időszakban, a baromfit a tulságos elsoványodástól óvja meg. Egyébként maga a megérett tök felaprózva és puhára főzve szintén helyettesíti némi részben a szemes eleséget.

MULATTATÓ.

Vásárban.

*Nagy a vásár; végig hosszúig járom.
Dolgom ugyan nincsen itten,
Hanem azért — tudj az Isten, —
Jól esik itt elméláznom...
S kedvem szerint elmulatni
Egy-egy vásárláson.*

*Amoda két gubás ember régen
Huzódozik, parolázik,
Még sem tudnak, ahogy látszik,
Megalkudni semmiképpen;
Pedig csak pár hitvány ökör
Forog a kérdésben.*

*Lám emidébb, nem is messze onnat,
Sokkal drágább portékára,
Kész a vásár hamarábbra.
— Egy legény egy hajadonnak
Alku nélkül vesz egy szívet,
S összemósolyognak!*

Szabolcska Mihály.

A bányász temetése.

— Mai képünkhöz. —

Nálunk kevésbé ismerik a bányászéletet, mert hiszen a mi drága hazánknak sok elrejtett kincs van a földjében, amelyekről tudunk, de nem hozzuk fel. Hát mennyi lehet az olyan kincse, amiről nem tudunk?!... Szép hazánkat gyönyörűségei hegy-koszoru veszi körül majdnem három oldalról, a Kárpáthegység, melynek bércei között kiszámíthatlan kincseket érő ásványok bővelkednek. Vannak nekünk arany-, ezüst-, réz-, vashányáink. A só óriási tömegekben fekszik bérceink között, a kőszenet pedig igen szép eredménnyel bányászszuk az utolsó évtizedek alatt, ugyannyira, hogy ebből a czikkből nagy a kivitelnünk.

A bányászélet igen egyhangu. Meg van az a bizonyos óra, melyen leereszkednek a föld alá, mélyen, nagyon mélyen. Ott imával kezdik a munkát és bizonyos munkaidő után ismét imával végeznek. Nehéz kenyér a bányász kenyere. Neki nappal is éjjele vagyon a jóságos föld alatt. Mikor munkában van, félig eltemetve. Sohasem tudja, hogy mikor

szakad rá a bánya és annak a kivájt óriási üregnek egyik vagy másik nagy darabja, melyek ott esüngenek a bányász feje fölött.

Ti szántó-vető emberek, kik virágos mezőben, pacsirta zengése mellett, vigan füttyörészve hasogatók az anyaföld termékeny talaját, ti nem is tudjátok elképzelni a bányászéletet, amíg nem láttátok a bányát. Mi borzalmas lehet odalent a föld alatt több száz ölnyi mélyen feszegetni, robbantani a föld gyomrában levő kemény szirteket. És miért? Azért, hogy a vasbányából vasat, ezt a szükséges érezt nyerjük, mely nélkül ma nem bírnánk szántani. Azért, hogy a sóbányából a kenyérbe sót hozzanak fel, mert azáltal élvezhetőbb, izletesebbé válik a kenyér és állatainknak is szüksége van a sóra. A kőszénbányák munkásai talán a legnehezebb dolgot végzik, de fűtőanyagra szükségünk van. Az arany, a nemes fémek bányászai mind-mind hasznos munkát végeznek, mikor a föld mélyén verejtékkel keresik meg a magok és családjuk mindennapi kenyerét.

A földmivelő nép kenyérkeresete élvezet, a bányászé nyomasztó, de azért hűségesen, odaadással teszik kötelességüket. Minden nap ki vannak téve a bányaszerencsétlenségnek. Oh, ti jámbor földmivészek el sem képzelitek azt a borzalmat, mikor a bányában baj van... Ha ég a házunk: elfutunk, ha árvíz jön: egy kapu fáján megmenekülhetünk, de ha leszakad a szirt a bányában, ott nincs menekülés, ha véletlenül felrobban a gyulékony anyagokkal telt levegője, onnan nem lehet elfutni, mert mély sírban vannak valamennyien.

Valahányszor bányaszerencsétlenség esik, a bányászcsaládok rémülete leginkább elárulja ennek a kenyérkeresetnek borzalmas voltát. Napok mulva, hetek mulva hozhatják napvilágra a halottakat, hogy eltemessék.

Mai képünkön egy bányász temetését mutatjuk be. Ott van a sir kihányt göröngyeivel, a két pap most szentelte be a pihenőhelyet. Lebocsátják a halottat és a barátok, a bányamunkások szép sorban állanak a sir mellett. Kezeikben a bányászok világító lámpája lobogva terjeszti füstös fényét, ez a bányász-temetés fáklyája, e mellett a kis lámpa mellett dolgoznak, ez kíséri utolsó útjára. Fővegeiket bucsuköszöntésre emelik, ez a bányászüdvözlés. A legutolsó barát már galyakat hint a koporsóra. Szép, igen szép ez a végtisztesség. Megható a bányász temetése, hanem többször van, hogy a föld mélyében, lent száz és száz ölnyre, a bánya beomlott részei alatt marad a bányász eltemetve, honnan ki sem hozhatják többé. Ez is bányász-temetés, csak hogy a végtisztességet nem adhatják meg, miként azt a képünkön bemutatott alkalommal tették. *Szittya.*

KIS-SZÉKELY PUSZTULÁSA.

— REGÉNY. —

(4)

Irta: **Péterfi Tamás.**

(Folytatás.)

— És hol tanulják a madárnyelvet? — kérdezte érdeklődve Bárdyné.

— Egymástól, mint a fonást, szövést.

— Érdekes. Valóban óhajtanám hallani azt az új nyelvet.

— Még ráunhat nagyságos asszonyom. Mert olyan az, akár a szarka csörgése. Minden szótagot kétszer mondanak benne és »rg«-ét vagy »p«-tesszenek a magánhangzója mellé. Ha azt akarom mondani: Balog, azt ilyenformán kell mondanom madárnyelven »Bargalorgog«. Aztán ezt, ha gyorsan mondom, a nép nem igen érti meg.

Épen tovább akarta kérdezni az öreg malommestert Bárdyné, mikor egy kedves gyerek hang beleszólt a társalgásba:

— Kicsi mama! Itt van még az a bácsi? — kérdezte a szomszédszobából édesen.

— Itt van angyalom. Nem jössz ki? — tudakolta Bárdyné a kis lányától. Aztán édesgetve csalogatta, integette.

— Nem, mert félek tőle! — szólt vissza a gyermek.

— Hallja Balog bácsi? — fordult az öreghez Bárdy, — a kis lányom fél!

Az öreg Balog pislantott a szemével, ami azt jelentette, hogy majd kicsalja, meghódítja a kicsikét, csak rá kell bízni. És elkezdte a maga kedves, egyszerű módja szerint.

— Ejj, pedig ha tudná, hogy honnan jöttem, tudom, hogy nem félne. Nem bizony!...

— Ugyan honnan? — kérdezték a szülők érdekes kíváncsisággal, hogy ezáltal segítsenek az öreg molnárnak a hódításban.

Balog bácsi oly kedvesen válaszolt az érdeklődőknek, mintha valami gyönyörűséges, szép mesét kezdene.

— Virágos országnak arany városából, tulipán királynak fényes udvarából. Hoztam sok szép mindent! — folytatá az öreg molnár édeskedve. Hoztam aranygyűrűt a király fiától. Tiszta selyemkendőt a királyleánytól! Van még itt a tarisznyámban aranyból örölt, gyémánttal sültt édes, mézes pogácsa, melyet egy szép kis leánykának küldött a király urfi, meg a királykisasszony. Azt a kis szép leánykát pedig, akinek küldötték, úgy hívják, hogy... izé... el is feledtem a nevét, pedig hogy megmondták!?!...

— Nem Ilonkának? — kérdezi a mama.

— De igen! — vágta rá a szót az öreg malommester. — Ugy van! A szép szőke Ilonkának küldötték. Neki kell, hogy adjam, azt mondta a királyfi, meg a gyönyörű királykisasszony. Hát épen Ilonkának küldötték, annak a szép szőkének!... — mondogatta az öreg, de a világerő vissza nem tekintett volna a kis leányka felé.

— Kicsi mama! — szólt ki a kis leány.

— Mit kívánsz kedvesem?

— Hozd be nekem azt az aranyos pogácsát! — gagyogta szépen kérve a mamát.

— Nem lehet! — beszélt hangosan az öreg molnár. Nem adhatom én ki a kezemből másnak, csupán a szőke Ilonkának, mert neki küldötte a

királykisasszony. Hát épen a saját kezébe kell adjam, különben megneheztel tulipán királykisasszony.

Balog bácsi boldogan mosolyogva benyult az oldalán csüngő rojtos tarisznyába és kivonta a szép, kerek székelypogácsát.

— Itt is van! Ez az, ni. Kerek, mint az alma, édes, mint a méz, puha mint a pástétón. (No, az ugyan nem tulságosan puha, de szójátéknak beillett.)

A szülők kíváncsian jöttek közel a kerek pogácsához és mindkettőjük majdnem egyszerre kérdegetett róla.

— Jaj be szép! hát ezt éppen a királykisasszony küldötte?...

— Gyönyörű! — mondogatta Bárdyné, — hát ezt reszelt aranyból sütik?

— Igen! De ne tessék hozzá nyulni, mert ezt csak a szőke Ilonkának adhatom.

Ennyi hizelgésnek, csalogatásnak nem birt ellenállani a kis Ilonka. Nemsokára esatlakozott a pogácsabámulókhoz. Ott állott meg az öreg Balog háta mögött és kíváncsian dugta előre szőke fejét, hogy ő is megláthassa a királykisasszony pogácsáját.

Az öreg molnár tovább folytatta, de nem fordult a kis leányka felé.

— No, ha a szőke Ilonka még sem jön, hogy átvegye a pogácsáját, úgy én vissza viszem a királykisasszonynak.

A pogácsát visszaboesájtotta a cifrán kivarrott, rojtosszélű tarisznyájába és elindult az ajtó felé, anélkül, hogy észrevenné a kis leányt.

— Adjon az Isten jó egészségét! Áldást, sok szerenését, örömet és békességet! — bucsuzódott a malommester és úgy czammogott az ajtófelé, mintha távozni akarna.

— Aldja meg az Isten, bácsi!

— Járjon békével! szóltak utána Bárdyék a ritka kedves öregnek.

— Kiesi mama lelkem ne ereszd el! — szólt a kis leányka elkeseredve.

— Én hiába marasztom, kedvesem. Szólítsd te meg, mert te vagy a szőke Ilonka!

— Istenkém! — sóhajtott a csöpség, — hát hogy is szólítsam meg, mikor sohasem láttam! Ne engedd ki drága kiesi mama! Elviszi az aranypogácsát, meg a gyűrűt! Oh, Istenem! — töprenkedett a kis leányka.

— Szólítsd bácsinak! — biztatta a mama.

Az öreg Balog azalatt az ajtóig esoszogott. Lassan fölemelte karját és rátette kezét a kilincse, mintha távozni akarna.

A gyerek nem vette tréfának.

— Edes Bácsi! én vagyok a szőke Ilonka! — szólt utána remegő hangon.

— Ki szólított engemet? — fordult vissza a kedves öreg.

— En... — rebegette a kis leányka.

— Már én nem látok messzire, édes szőke Ilonka! — folytatá az öreg, — vén vagyok, rosszak a szemeim. Jer közelebb, ha beszélni akarsz velem, hogy lássalak. Aztán oda adom a királykisasszony pogácsáját, meg a királyurfi aranygyűrűjét. Itt vannak! — és ráütött a rojtos tarisznyára.

A kis leány mindent elhitt, csupán a vakságában kételkedett Balog bácsinak.

— Kiesi mama! hát csakugyan nem lát ez a bácsi? — tudakolta.

— Már hogyan látna kedvesem, hiszen nagyon öreg!

— Istenem! Istenem! — sóhajtott a piczike, — akkor mégis odamegyek, hogy megismerje a szőke Ilonkát.

És lesütött szemekkel jött az öreg Balog bácsi közelébe.

— Te vagy szőke Ilonka? — kérdezte az öreg malommester.

— Én vagyok, édes bácsi.

— Vedd ki a pogácsát itt a tarisznyámból, — és leguggolt, hogy a kilenczéves kis leány be-nyulhasson a rojtos tarisznyájába, aztán, amíg az átvétel megtörtént, szüntelen mondott, miként a jó bűvészek szoktak. (Folyt. köv.)

Apróságok.

Ahol a muffot agyonverték. A rezi jegyzőné a napokban a karmaesi jegyzőéknél volt látogatóban, természetesen kocsin. Sokáig elbeszélgettek egyről-másról barátságos körben s a hazamenetel is jó későre maradt. Ilyen őszi időben a kocsin utazó magára veszi a téli ruháját, így tett a rezi jegyző neje is s a többi közt karmantyut, vagyis muffot is vitt magával. Ez a muff a leirandó esemény középpontja. De mivel nem volt igei hideg, nem használta a muffot s letette maga mellé az ülésre, honnan azonban a szekér rázódása következtében észrevétlenül leesett a földre és ott maradt. Rezi még megvan az alabárdos éjjeli őrök ősi intézménye. Két ilyen hivatásos éjjeli őr bandukolt kellő komolysággal az ut közepén az éj homályában. Mikor az egyik meglátta a földön fekvő muffot, legott lekapta lándzsáját, nem tudván, miféle állat guggol az ut közepén. «Siccz, te onnan, hé! — szól a másik őr is, kivéve a pipát szájából. — De derék egy macska ez, pajtás!» Mindketten megálltak a szokatlanul kövér fekete macska előtt. Hessegették még egy darabig, miközben a kísértettől rettegő félelem hidege szaladt végig a hátukon. «Mi lehet ez te, ha nem macska, gyere, nézzük meg — aki áldója van, no eredj közelebb, hiszen katona is voltál, vagy mi — no — biztatta egyik a másikat. De azért csak lándzsahossz távolságban maradtak az atyafiak az ismeretlen rémtől, amely nyugodtan feküdt s még csak a szemei sem fénylettek a sötétben. «E'biz borz lesz, komám, közel ne menj hozzá, mert harap» — mond az egyik s lándzsáját «szuronyt szegez» előre formán tartja, mit azonnal utánoz vitéz társa is. Amint az «állat» felé szurnak, a jámbor és cseppet sem harapós muff esendes rezignációval gördült az uton. Az alabárdos csatárok pedig azt híven, hogy menekülni akar a kísértet, szurkálták a szegény muffot, úgy, hogy ez sima külsejének sehogy sem válhatott előnyére. A muff csak gördült előre s mikor már annyit püfölték az ártatlan jószágot, hogy ha ördög lett volna is, elszállt volna az élet belőle, az erősebbik lefogta a lándzsavéggel, a bátrabbik pedig kém-szemlére indult a «borz» közelébe, de visszaintett, hogy szorítsad ám, mert hátha még él, huj, mi féreg lehet ez?... Az oszló homályban végre megtapasztalta a két rezi bakter, hogy ez olyan urizók-mókféle, amilyen csak a jegyzőné ténsasszonynak van a faluban s mikor látták, hogy se rug, se harap, fel is vették a megszánkázott «borzot» s bevitték a jegyzőékhez. Jaj, de mily állapotban!

Szótalány.

— Hódos Jánostól. —

Hét betüből állok éppen.
Most vagyok a naptárrészen.
Betüből az első kettő
Nélkül nem lehet az erdő.
A hét betű együttvéve
Mulató idény a télbe.
Akkor van bál, lakodalom,
Hushagyóskor végem vagyok.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.
Megfejtési határidő január hó 26.

A „Független Ujság“ 2. számában közölt talány megfejtése:

»Rég veri már a magyart a Teremtő,
Azt sem tudja, milyen lesz a jövőendő.«

Helyesen fejtették meg: Baráth János, N. Rau Mihály, Gál Károly, Bede Sándor, Páll Antal, »Abonyi kath. munkás-egylet«, »Sarudi rom. kath. kör«.

A sorshuzásnál N. Rau Mihály (Mezőberény, I. 28. sz.) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfi Tamás »Közös sors« című eredeti székely regényét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

P. Á. urnak, Kis-Hegyes. Minthogy Ön a bajai cézeggel közvetlen is szerződött s neki váltókat is aláírt, fontos, hogy a gép hibáját kiokozta, az-e, akitől Ön a gépet átvette, vagy pedig a gép már a bajai cézegtől is hibásan került ki. Az utóbbi esetben Ön a váltóit akár per útján is visszakövetelheti a bajai cézegtől, ha pedig az a váltókat nem adná ki, hanem peresítené, a váltó kifizetését meghagyó törvényszéki végzés ellen 3 nap alatt kifogásokat adjon be a törvényszékhez, amelyben előadja, hogy a váltók egy eséplőgép ellenében fedezetül adtak, de ezen gép hibás és hasznavehetetlen, miért is az a cézégnek rendelkezésére bocsátott. Ha azonban a gép hibáját az okozta, akitől azt Ön átvette, akkor a bajai cézég kifizetni tartozik és kárát vegye meg azon, akitől a gépet átvette. Mindenesetre nagyon rosszul tette, hogy birtokát feleségére átiratta azért, hogy a metáni végrehajtás alól birtokát kivonja. Az ilyen ügyletek, különösen ha feleséggel köttetnek, a bíróságok előtt mindig gyanusak s legfeljebb akkor állhatnak meg, ha a birtok eladója ki tudja mutatni, hogy hová tette a nyert vételárat. Az ilyen kibuvó ügylet könnyen megdönthető, sőt a büntető törvénykönyv 386. §-a alapján büntetés alá is esik. — Régi előfizető. Ha azok a levelezőlapok rágalazzák és a becsületében támadják meg, akkor a bíróság előtt vádat emelhet, de ez esetben Önnek kell bizonyítani azt, hogy a levelezőlapokat csakugyan a gyanúsítottak írták. Ezt bizonyítani úgy lehet, ha az illetőknek kéziratát, például másodhoz irt levelét megszerzi, mert ez esetben a kézírás azonossága elég bizonyíték. Ennek híján nem ajánljuk a vádemelést, mert könnyen Ön huzhatná a rövidebbet. A képes levelezőlapokkal sok izléstelen tréfa történik; legjobb, ha az ember figyelembe sem veszi azokat. — H. J. urnak, Bánhegyes. B. I. urnak, Báránd. Sz. F. urnak, Györgyvölgy. Levelüket jogi szakértőkhöz tettük át, akinek választát jövő számunkban közöljük. — Római számok. A kettő közül ez a helyesebb: MCML. Még jobbnak tartjuk azonban a f. év megjelölésére a következő római számokat: MDCCCCL. — Vedres Károly urnak. A vörös herét leginkább árpával vetik el géppel és erre keresztbe a vörös herét. Az árpa ritkábban vetendő, mint rendes körülmények között, nehogy az alatta lévő here elfojtsa. Vetőmag egy kat. holdra szórva 7—12, sorba 6—11 kg szükséges. — Veér István. urnak, Kalocsa. A sertések elvetélésének több oka lehet; így könnyen okozhat elvetélést a romlott, penészes, vagy fagyos takarmány etetése, okozhatja továbbá az, ha a vemhes koczát erősen megütik stb.

Tessék a takarmány minőségére különös gondot fordítani, főleg pedig arra, hogy a vályuban takarmány ne maradjon, mert ez könnyen megfagy ily hideg időben s ez könnyen lehet okozója a bajnak. — Burján B. urnak. Sikos talajra gipszet kell használni, 2—2 métermázsát holdonként, ez után egy évre Thomas-salakot ajánlunk, szintén 2—3 métermázsát holdanként. — V. S. urnak. Senyén. Az árvarozs tavasszal vetendő, ép úgy, mint a többi fűfélék; a magszükséglet kat. holdanként 20—25 kg. egymagába vetve, de rendszeren más fűfélékkel keverve vetik.

A „Független Ujság“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1901. január 19-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 14:10—15:80 K. Rozs 13:20 K-tól 13:90 K-ig. Árpa 11:80 K-tól 11:80 K-ig, jobb minőségű 13:50 K-tól 14:50 K-ig. Zab 10:50 K. Tengeri 9:40 K. Liszt ára .00 kg-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	24:50	23:50	22:50	21:30	20:90	19:50	18:30	15:20	11:20

Buzakorpa finom 8:60 K, durva 8:60 K.

Egyéb magvak: mák 30—60 K 1 q., bab fehér nagyszemű 22—28 K, aprószemű 18—22 K, tarka 16—22 K, lencse 24—44 borsó héjas 28—36 K, lóhere 136—153 K, luczerna 88—96 K, baltacim 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 360—560 fillér, muhar 480—520 fillér, zsupszalma 240—280 fillér, alomszalma 240—260 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlatt ürü 44—48 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 96—97 filér, 280—300 kg.-mos 95—96 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 90—92 fillér, szerb 92—96 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 58—64—, középminőségű 52—58—, alárendelt minőségű magyar ökör 46—50—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 38—62:00, magyar tehén középminőségű 38—62:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 38—62:00, szerbiai ökör jobb minőségű 48—58—, kivitel —, középminőségű 40—48—, szerbiai bika 42—64—, szerbia bivaly 30—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősulyban Élő borju 74—90 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfi vásár. Tyuk páronként 2:10—3:60 K, csirke 1:20—1:60 K, kappan hizott 4:70 K.—6:00 K. Rucza 4:00—6:00 K. Lud hizott 11—14 K. Pulyka sovány 5—8 K.

Tojás alföldi 94—96 K, erdélyi 94—96 K, ládánként. Tea, tojás 100 drb 6:00—6:30 K.

Tejtermékek. Teavaj 2:60—3:20, tejföl 64—80 fillér literenként, főzővaj 2:00—2:20 K, tehénturó 48—64 fillér kg-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 10:00—12:00 Petrezselyem 100 kötés 0:00—0:00, 1 q 10—14—, zeller 100 drb 4:00—8:00, karalábé 4:00—5:00, vöröshagyma 100 kötés 12—14—, 1 q 9—10—, fohagyma 30—50—, vörösrépa 100 drb 3:00—4:00, fehérrépa, fejeskáposzta 20—28—, kelkáposzta 100 drb 4:00—6:00, vöröskáposzta 20—28—, fejesaláta 4:00—5:00, kötött saláta 1:00—1:80, burgonya rózsa 1 q 6:00—7:00, sárga 6:00—7:00.

Mezőgazdák figyelmébe!

Elismert kiűnő hazai gyártmány!
1600 gőzcséplőkészlet üzemben!

CZIM:
ELSŐ MAGYAR
gazdasági gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSULAT,
BUDAPESTEN,
KÜLSŐ VÁCZI-UT 7. SZÁM.

Gőzcséplőkészletek

2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lóerejűek.

MAGÁNJÁRÓK
(uti mozdonyok.)

Kérjük minden szakkavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készsággal adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Arjegyzék kívánatra díjmentesen küldetk.

A m. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült
gőzcséplő készleteit, szalmakazalóit,

Millennium

legújabb szerkezetű 566
fűkaszáló-, marokrakó-
és kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczi mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerejű gőzcséplő-készleteit, Sack-rendszerű, aczélöntésű ekéjével ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kurcz Lipót és Társa

photozinkográfiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

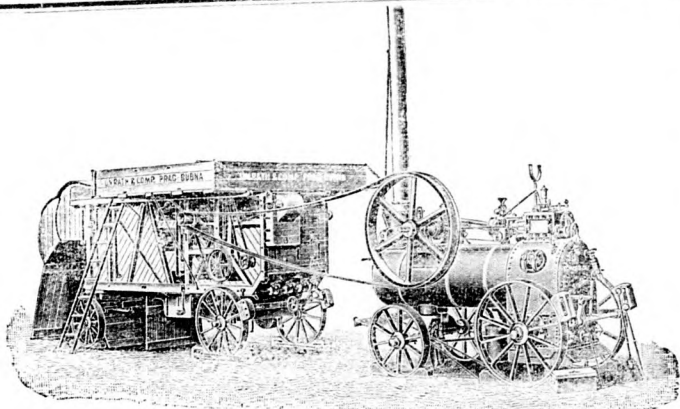
Clichéket

Chemigrafia, chromotypa, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb. utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosíthatók.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

UMRÁTH és TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok,
Budapesten, V., Váci-körút 60. sz.

Kedvező árak és fizetési feltételek mellett szállítanak ki
tűzőn működő és több fontos újítással bíró

**GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEKET,
valamint**

KAZALÓZÓKAT

minden nagyságban, a legmesszebbmenő Jót-
allás mellett.

Ugyanott egyetemes és többvasú ekék, boro-
nák, hengerek, trieurók, vetőgépek, kaszáló-
és aratógépek, lógereblyék, járgányos cséplő-
készletek, r o s t á k, kukoricza - morzsolók,
szecskaavágók, répaavágók, darálók,

takarmányfőző- és füllesztő-készülékek,

kút- és trágyalé-szivattyúk, szőlőszűrók és
borsajtók stb. rendkívüli nagy választékban, a legjobb
szerkezetben, olcsó árakon beszerezhetők.

Képes árjegyzék összes gazdasági gépektől kívánatra ingyen
és bérmentve küldetik.

==== Ipari mozgonyok 100 lóerőig. ====

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 25.

102308/H-1-900. szám.

Hirdetmény.

Egyéves méncsikók vásárlása.

Felhívom mindazon tenyésztőket, kiknek bir-
tokában legalább is

4 jó származású, erős csontu, szabályos test-
alkatú, saját nevelésű egyéves méncsikó van
s azokat az államnak eladni kívánják,

hogy ebbeli szándékukat, a helynek és utolsó postá-
jának, a hol a csikók állanak, valamint a csikók
származásának, magasságának, színének és árának
pontos megjelölésével a magy. kir. földmivelésügyi
miniszteriumhoz benyújtandó s 1 koronás bélyeggel
ellátott írásbeli nyilatkozatban, legkésőbb

1901. évi február hó 1-éig

bejelenteni sziveskedjenek, mivel az ezen határidőn
tul érkező bejelentések figyelembevételni nem fognak.

Budapest, 1900. december 21-én.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

1899. évi forgalom: 26,480 bál.

Felhivjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
 Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG)
 vezető PFANHAUSER & Co.
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * BUDAPEST *
 V., Báthory-utca 4. szám.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

Gazdáknak fontos!
HREBLAY EMIL
 állattenyésztési m. kir. felügyelő GÖDÖLLŐ.

MUNKÁI:

Baromfi hizlalás	1 kor. 50 fill.
Baromfi tenyésztésre vonatkozó tudnivalók	1 kor.
Tyuktenyésztés	2 kor.
Lud és kacsza tenyésztés	2 kor.
Pulyka tenyésztés	1 kor. 60 fill.
Baromfi és tojás értékesítő szövetkezetekről	1 kor. 60 fill.

Megrendelhetők a szerzőnél, legegyszerűbben a pénz előleges beküldése mellett.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
 Budapest, V., Mária Valéria-utca 10. szám (Thonet udvar)
 az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
 úgy is mint a
Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
 erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.
 Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása:	400,000 kor.
Alapítványok és üzletrészekben:	1,200,000 kor.
Összesen:	1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.
 Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek.
 Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság

Szuperfoszfátot, kénsvavas-kálit, kénsvavas-ammont,
Kovasavas-kálit, (dohánytrágyázásra)
Chilisalétromot, Kainitot,
40%-os kálitrágyasót
 és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a
„HUNGÁRIA“
 műtrágya, kénsvav és vegyi-ipar részvénytársaság
 BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.